

Čeljusti Jadranskih glavonožaca (Cephalopoda) u određivanju njihove vrste i veličine
Vrsta: Diplomski | Broj strana: 81 | Nivo: Veterinarski fakultet

Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Ines Franetović

Čeljusti Jadranskih glavonožaca (Cephalopoda) u određivanju njihove vrste i veličine

Diplomski rad

Zagreb, 2002.

I

SADRŽAJ: U V O

D.....	2	1.1 KRATAK
PRIKAZ PROBAVNOG SUSTAVA DUPINA.....	3	1.2 PREGLED
SISTEMATIKE GLAVONOŽACA (Cephalopoda)	4	1.3 ANATOMIJA I
FIZIOLOGIJA GLAVONOŽACA.....	5	1.3.1 Vanjska građa
.....	5	1.3.1.1
Glava.....	5	1.3.1.2 Krakovi i
tentakuli.....	5	1.3.1.3 Prianjalke
.....	7	1.3.1.4 Plašt
.....	9	1.3.1.5 Peraje
.....	10	1.3.1.6
Lijevak.....	11	1.3.1.7 Otvor plašta
i način zatvaranja	12	1.3.1.8 Usta, čeljusti i radula-
trenica	12	1.3.1.9 Koža i
kromatofore.....	14	1.3.2 Unutrašnja
građa.....	16	1.3.2.1
Gladius.....	16	1.3.2.2
Hrskavičasti kostur	17	1.3.2.3 Organi
šupljine plašta	17	1.3.2.4
Coelom.....	17	1.3.2.5
Cirkulacijski sustav	18	1.3.2.6
Škrge.....	19	1.3.2.7
Ekskrecijski sustav	20	1.3.2.8 Probavni
sustav.....	21	1.3.2.9 Vrećica sa crnilom
.....	23	1.3.2.10 Reprodukcijski
sustav.....	24	1.3.2.11 Središnji živčani sustav
.....	27	1.3.2.12 Osjetni organi
.....	28	1.3.2.13 Endokrini i neurosekretorni
organi.....	29	1.4 FAUNA CEPHALOPODA JADRANSKOG
MORA	30	1.5 KLJUČ DETERMINACIJE ČELJUSTI PET VRSTA
JADRANSKIH		
GLAVONOŽACA.....	33	1.5.1
Osnovna obilježja čeljusti decapoda	33	1.5.2 Osnovna
obilježja čeljusti octopoda	33	1.5.3 Čeljusti
decapoda.....	33	1.5.3.1 Mali lignjun (Illex
coindetii)	34	1.5.3.2 Obična lignja (Loligo vulgaris)

.....35	1.5.3.3 Obična sipa (<i>Sepia officinalis</i>).....36
.....37	1.5.4 Čeljusti octopoda.....37
.....37	1.5.4.1 Mrki muzgavac (<i>Eledone moschata</i>).....37
.....38	1.5.4.2 Obična hobotnica (<i>Octopus vulgaris</i>).....38
.....39	2. MATERIJAL I METODE.....39
.....43	3. REZULTATI.....43
.....73	4. RAZMATRANJE.....73
.....78	5. ZAKLJUČAK.....78
.....79	6. LITERATURA.....79

2

1. U V O D

More je najveći životni prostor, a geološki gledano i najstariji. More je prakolijevka života i u njemu nije prestao život od svog prapočetka do danas. U njemu su se razvili svi tipovi životinja, od najprimitivnijih do svitkovaca (Chordata). Ribe su skupina koja je najzastupljenija. Ribarstveni stručnjaci – ihtiolozi do sada su ustanovili i znanstveno determinirali oko 400 vrsta riba u Jadranu, s tim da najveći broj vrsta stalno obitava u njemu a manji broj su ponekad gosti (Milišić, 1994.). Na hrvatskom jeziku su objavljene knjige «Ribe Jadrana» (Šoljan, 1948.) i Jadranska ihtiofauna (Jardas, 1996) u kojoj se pomoću slikovnog ključa može determinirati jadranska riba. U knjizi «Pregled riba Jadranskog mora s obzirom na taksonomiju i utvrđeni broj» (Jardas, 1985.) objavljen je popis naziva ribe. U ovom diplomskom radu su obrađeni glavonošci Jadranskog mora, odnosno dan je prikaz njihove anatomije i fiziologije i to pet različitih vrsta: obična lignja (*Loligo vulgaris*), obična sipa (*Sepia officinalis*), mali lignjun (*Illex coindetii*), obična hobotnica (*Octopus vulgaris*) i mrki muzgavac (*Eledone moschata*). To je nazivlje prema Gomerčiću (Gomerčić, 1996). Interes za glavonošce stalno raste, za što postoje mnogi razlozi. Glavonošci su jako važni za ribolov zbog njihove visoke hranjive vrijednosti, kratkog životnog vijeka i brzog rasta. Za neurofiziologe su jako važni zbog proučavanja provodljivosti živčanih impulsa. Fiziolozima su zanimljivi zbog njihove dobro razvijene inteligencije (primati mora). Za paleontologe proučavanje indijske lađice (*Nautilus*) je ključ za razumijevanje načina života procesa fosilizacije i izumiranja Ammonoidea i Belemnoidea. Nama su glavonošci zanimljivi, osobito njihove rožnate čeljusti, jer se prilikom razudbe dupina (Cetacea) u njihovom želucu često nađu neprobavljene čeljusti glavonožaca, pa bi se na osnovi veličine tih čeljusti moglo dobiti uvid u prehrambene navike dupina odnosno koje vrste i veličine glavonožaca su bile njihov plijen. U Jadranskom moru živi 41 vrsta glavonožaca koji bi mogli postati plijen dupina, a u ovom radu je obrađeno njih pet vrsta. Svrha rada je da se na osnovi građe i veličine rožnatih čeljusti glavonožaca može odrediti njihova vrsta i veličina. U ovom radu također je dan ključ za determinaciju čeljusti različitih vrsta glavonožaca, provedena su mjerenja čeljusti i dužine plašta glavonožaca. Svrha

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com